

## Legionella pneumophila uuringud

Analüüsid:

|                                                                                                    |                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Legionella pneumophila antigeen uriinis                                                            | Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond |
| Legionella pneumophila DNA (Vt. Hingamisteede bakterite DNA paneel)                                | Immuunanalüüsi osakond                                 |
| Legionella pneumophila 1–7 vastane IgM seerumis<br>Legionella pneumophila 1–7 vastane IgG seerumis | Immuunanalüüsi osakond                                 |

*Legionella pneumophila* on gramnegatiivne obligatoorselt aeroobne batsill, mis esineb vähemalt 14 serotüübina ja põhjustab inimesel legionelloosi (sagedamini serotüüp 1). *Legionella pneumophila* looduslikuks reservuaariks on mageveekogud, kuid nakkusallikaks on eelkõige mitmesugused tehislised veemahutid (veevärk, õhuniisutajad ja -jahutid, boilerid jms). Nakkusvõraks on valdavalt kopsud ja nakatumise toimub peamiselt saastunud vee aerosoolide sissehingamisel. Legionelloos võib esineda kahe kliinilise sündroomina: Pontiaci palavik ja leegionäride haigus. Hematogeense disseminatsiooni tulemusena võib legionelloosil olla ka mitmesuguseid ekstrapulmonaalseid manifestatsioone.

Haiguse varasemaks diagnoosimiseks on võimalik määrata *Legionella pneumophila* antigeeni uriinist, mis muutub määratavaks üks kuni kolm päeva peale kliiniliste sümptomite ilmnemist.

Võimalik on määrata *Legionella pneumophila* DNA-d hingamisteede bakterite DNA paneeli koosseisus.

*Legionella pneumophila* vastaste antikehade teke on aeglane, võttes sageli 4–12 nädalat. IgM ja IgG tüüpi antikehad tekivad samaaegselt. IgM antikehade tase väheneb kiiresti, IgG püsib kauem.

### Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Legionella pneumophila Ag uriinis:

|           |                                           |
|-----------|-------------------------------------------|
| Proovinõu | Uriinikatsuti                             |
| Säilivus  | Toatemperatuuril 24 tundi, +4 °C 14 päeva |

Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG:

|           |                                                                                  |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Proovinõu | Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (punane kollase rõngaga või kollane kork) |
| Säilivus  | +4 °C 7 päeva, -20 °C kuid                                                       |

### Analüüsi tegemise aeg:

|                                     |                                |
|-------------------------------------|--------------------------------|
| Legionella pneumophila Ag uriinis   | ööpäevaringelt                 |
| Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG | tööpäeviti, kaks korda nädalas |

### Analüüsimeetod

|                                     |                                       |
|-------------------------------------|---------------------------------------|
| Legionella pneumophila Ag uriinis   | immuunkromatograafiline meetod        |
| Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG | ensüüm-immuunsorptsioonmeetod (ELISA) |

## Vastuse vorm

|                                     |                                   |
|-------------------------------------|-----------------------------------|
| Legionella pneumophila Ag uriinis   | positiivne/negatiivne             |
| Legionella pneumophila 1–7 IgM, IgG | positiivne/piiripealne/negatiivne |

## Näidustus ja kliiniline tähendus

Kahtlus legionelloosile.

Ägeda infektsiooni kahtlusel teostada *Legionella pneumophila* antigeen uriinis ja *Legionella pneumophila* DNA määramine.

Hiline diagnostika: *Legionella pneumophila* vastaste antikehade määramine.

Antigeeni positiivne leid kinnitab *Legionella*-nakkust, negatiivne vastus ei välista *Legionella*-infektsiooni, kuna haigestumist võivad põhjustada ka teised *Legionella* liigid. *Legionella pneumophila* antigeen võib uriinis olla tuvastatav veel kuni aasta pärast haiguse põdemist.

Positiivne antikehade leid viitab kas käimasolevale või läbipõetud infektsioonile.

Vt ka: Hingamisteede bakterite DNA paneel

Raili Randoja/Krista Lõivukene/Piret Mihkelson

Muudetud 12.09.2024